

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt
negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap
Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: főt 20.,
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: főt 20.,
hová a lap anyagi részét illető közle-
menyek és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Az ujpesti temető.

Zsoldos János ujpesti községi fő-
jegyző által tervezett s részben a köz-
ségi képviselőtestület által is letárgyalt
sok szabályrendelet közül a temető
rendezéséről szóló szabályrendelet lépett
legújában joghatályba s annak végrehaj-
tása iránt a községi képviselőtestü-
let intézkedett is.

Ezen szabályrendeletből megtudjuk,
hogy a községnek temetkezési célokra
16 katasztrális hold kiterjedő terület
áll rendelkezésére, mely a község kizáró-
lagos tulajdonát képezi.

A temetőbe valláskülönbség nélkül
temetkezhetnek, tekintve azonban a
zsidók rituális szokásait, részükre a 16
katasztrális hold területből a számarány-
hoz mérten 2/3 hold területet hasita-
tott ki, a melybe kizárólag ők temet-
kezhetnek, mindazonáltal a község tu-
lajdonjoga épségben marad.

A temető feletti felügyeletet a köz-
ségi képviselőtestület egy önnálló bi-
zottsággal gyakoroltatja, melynek tag-
jai a községi bíró, a községi jegyzők
egyike, a községi orvos, továbbá a tör-
vényesen bevett vallásfelekezetek lel-
készei és a képviselőtestület által vá-
lasztott 3 tag, még pedig ezuttal Kor-
ponay Ödön, Weisz Mór és Kárpáti
József.

A temető feletti közvetlen felügye-
letet a temetőőr gyakorolja, a kit a
temető-bizottság választ s a kinek ki-

fogástalan magaviseletű, irni, olvasni
tudó józan egyénnek kell lennie.

A választást a bizottság a legköze-
lebbi ülésén fogja megejteni, habár Il-
lek Vincze plébános már a legutóbbi
bizottsági ülésén kívánta a temetőőr
személyét megjelölni s illetve azt fel-
fogadni, nem tartván helyesnek, hogy a
temetőőr választás alá kerüljön s így
mintegy kiemelve őt a szolgál rangból,
neki önkénykedés biztosítsák.

Ezen felfogásában nem osztozkodtak
a bizottsági tagok s a szabályrendelet
ide vágó passzusához ragaszkodva a
választás mellett érveltek.

A temetőőr javadalmozása a szabad-
lakáson kívül a felek által fizetendő sir-
ásási és gondozási díjakból áll, melyek
1—5 frt közt váltakoznak, a mint nagy,
kis sirásásról, nagy, kis sir felhanto-
lásáról vagy régi sir felásása és holt-
tetem áthelyezéséről van szó. Ezeket
kívül egy sir öntözése és gondozásáért
2 frt van számítva; igen természetes,
hogy ezen összeg csak azon esetben
fizetendő, ha valaki a temetőört ezzel
megbizzza, mert mindenkinek jogában
áll sirját saját emberei által gondoz-
tatni. A sirásási és esetleges gondozási
díjakat a felek közvetlenül a temetőör-
nek fizetik.

A sirási díjakon felül a temetkező
felek még *sírhelydíjakat* is tartoznak
fizetni, még pedig, ha *sírbolt*ról van szó:

I. osztályu sírboltért mtként 10 frt
II. " " " " " " 8 " " "
III. " " " " " " 6 " " "

Ha csupán *sírhelyről* van szó:

Diszszirért — — — — 10 frt
I. osztályu sírhelyért — — 5 " "
II. " " " " " " 2 " "
Gyermeksírhelyért — — 1.20

Ezen sírhelydíjak azonban nem a
temetőőr kezeibe, hanem a községi
pénztárba fizetendők, miről a fél sza-
bályszerű nyugtát kap, melyben világó-
san ki lesz tüntetve, hogy milyen sír-
helyért fizettetett le a díj s kinek szá-
mára váltattott a sírhely. Ily nyugta
nélkül a sírásó a halottat el nem te-
meti.

A sírhelyekben, a sírboltok és disz-
helyek kivételével, válogatni nem le-
het, mert a temetés a parcellákban
sorrend szerint történik.

E végből a temető parcellákra osz-
tatik fel. Minden parcella nagysága
600 öl lesz s az egyes parcellák közt
egy öl széles ut fog hagyni.

Ezt igéri s illetve rendeli a szabály-
rendelet. Hogy a felosztás mikor fog
keresztül vitetni, annak a temetőbizott-
ság a megmondhatója, mint a melynek
ezen felosztást — mérnök meghallga-
tásával — eszközölnie kell.

Sírboltokat építeni, síremlékeket
felállítani csak a temetőbizottág enge-
délyével szabad.

Mielőtt tehát valaki ilyeneket építeni

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA.

Julcsa szól anyámnak . .

Julcsa szól anyámnak: „Ugyan minek szó már.
Edes asszonyomom?
Ej, ha én úgy volnék, bizony világomat
Szép csendesen élném!
Hiszen kigyulmednek annyi már a vászna:
El se fér ma-holnap a kis kamarába!”

„Sok virágos abrosz, sok szép törölköző
Kell egy uri háznál!
Hát szakajtó kendő! Tudom áld is érte
Egy gyöngye virágszál!
Valami azt sugja anyai szívemnek:
Házasodik Lajos! Szóvik a menyemnek!”
Pósa Lajos.

A vámosiak bárója.

(Itta: *Vértesy Arnold.*)

Kis köpcös emberke volt ócska, régóta
divatból kiment szabású fekete kabátban s
olyan kalappal, a melyet talán huszonöt évvel
ezelőtt hordtak, vagy talán soha sem hord-
tak. Lokább látszott valami vén csizmadiának
mint magyar mágnásnak. De a vámosiak
büszkéek voltak rá s ha végig ment az utcán,
összedugták a fejüket s fontoskodva mond-
ták egymásnak:

— A báró!

Mintha nem ismerte volna apraja, nagyja,
az egész Vámos. De azért valahányszor meg-
látták az utcán, mindig így szóltak maguk
közt:

— Ugyan hová megy a báró?

Pedig azt is tudták, hogy hová megy.
Évek óta tudták már, pontosan, szabályosan,

Reggel kilencz órától tízig a piacon sét-
ál s nezegeti a kővér libákat, kappanokat,
csirkeket, a gyümölcskosarakat, melyekből
oly csábítóan kandikál ki a piros cseresznye,
az aranyzsinó hajsza baraczk, a körte, az
alma, aztán nagy halmokban zöldség, kerek,
kemény, ropogós káposztafejek, hatalmas ka-
larábék, zöldbab, mely oly puhának látszott
mint a vaj.

A báró sorár pillantásokkal nezegetett
végig mindent, szóba állt a kofákkal és a fa-
lusi asszonyokkal, megkérdezte, hogy adják a
libát, a csirkét, a baraczkot, a vaját de már
tudták, hogy semmit sem vásárol, legföljebb
egy csomócska honapos retket, a mit beta-
kargat a zsebkendőjébe, úgy teszi a kabátja
hátsó zsebebe.

Tizenegy óra felé bemegy a cukrászhoz:
— No hogy van Rapcsák? Bejöttem ma-
gához egy kicsit.

Minden nap így megy ez s minden nap
ugyanazt feleli Rapcsák cukrász. Köszöni
alásan, csak meg van valahogy, ámbár az
idő mulik, az ember öregszik. Hát a méltó-
ságos ur?

— No, no, én is csak meg volnék, — felel
a méltóságos ur.

Ó méltósága kérdezősködik a teinsasz-
zonykáról s arra bejön a boltba a teinsasz-
zonyka, kővér már cseppet sem fiatal mat-
rona. Legelső dolga, hogy az urát pirongatja:

— Ejnye még sem kínálok meg a méltó-
ságos báró urat?

A cukrász ugyan már kínálta, de a méltó-
ságos báró ur semmit sem fogadott el s a
teinsaszonyka is hiába kínálja. Nagy erőte-
lésre, hogy legalább az én kedvemért ezt

az egyet, elvesz egy darabka almás lepényt.

— Nagyszerű, — dicséri az asszonyt, a ki az almás lepényeket maga készíti: —
felséges. Meg kellene aranyozni érte a kezét.

De hiába kínálják, hogy hát tessék meg-
egyed, no legalább meg egyet: nagyon ritkán
sikerül megejteni vele még egy másodikat.

Felőrai beszélgetés után menni készül s
kotorász a zsebeiben. Fizetni akar.

— No az volna szép, — támadnak reá a
cukrász is meg a cukrászné is.

Es erőnek erejével vissza kellett dugni
zsebebe a pénzt.

— De akkor nem jövök többé magukhoz,
zsémbel a báró.

Másnap azonban mégis csak eljön. Har-
mincz év óta jár már oda. Oda járt mikor
még Rapcsák apósáé volt a bolt s oda fog
járni, ha még él, mikor majd a Rapcsák fia
veszi át az üzletet.

Fél tizenkettőkor a plebániára ballag, a
hol rendszeren ott marasztalják ebédre. Hiába
tiltakozik, hogy nem maradhat, igazán nem
maradhat. Néha próbál elszökni, de megcsipik
s a plebános, a ki jókedvű, vendégeskedni szer-
ető házigazda kitalálta a módját, hogy kell
a méltóságos bárót ott tartani. Eldugják a
kalapját.

Az erőszaknak végre kénytelen engedni ó
méltósága s duzzogva leül az ebédhez. De
olyan szives házigazdára nem lehet sokáig
haragudni s ó méltósága is kiengesztelődik.

A plebánosnak finom borai vannak s szer-
ret koczingatni.

— No méltóságos uram, még ebből a vi-
sontáiból: Ebből a neszmélyiből.

Ó méltósága azonban elhárítja:

vagy felállítani akar, a megfelelő rajz és a siremlék felirata is bemutatandó. A köztemető a közönség részére nyitva áll reggel 7 órától este 7 óráig, nyáron 8 óráig, 10 éven aluli gyermekek felnőttek kísérete nélkül a temetőbe be nem bocsájtatnak.

A temető területén áll a halottsház, mely a hullák ideiglenes elhelyezésére szolgál.

Kivihető oda minden halott, de csak a szabályszerű halottkémelés megtörténte után, azonban kötelezőleg kivendő oda minden hulla, mely idegen helyről szállított ide, a hol a lakásviszonyok olyanok, hogy az élők a hullától el nem különíthetők, a Dunából kifogott, vagy más helyen talált hullák, olyanok, a melyek felboncsolandók, végül járvány esetében a községi orvos által oda szállítani rendelt hullák.

A temetkezésre igénybevett sírhelyek 30 éven át tartatnak fenn. Ezen idő letelte után a sírhely tulajdonjoga minden kárpótlás nélkül a községre száll vissza; kivételt képeznek oly sír-emlékek, melyeket egyes családok, esetleg testületek vagy maga a község is fenntartani kívánnak, ezek, valamint a sírboltok a temető végleges bezűntetéséig fenntartatnak.

Végül beszél a szabályrendelet a „temetőalap”-ról.

A temető jövedelmek ugyanis külön fognak kezelteni s kiadásokra csak a kamatok fordíthatók, természetesen csakis temetőrendezési czélokra. Hogy mi történik egykoron a tőkével, arról a szabályrendelet hallgat, mi azonban sejtjük, hogy azt — ha annak szüksége beáll — újabb temető vásárlására fogják fordítani.

Ezek azok, a mik az életbe léptetett temető-sabályrendeletben foglaltatnak s a miket jónak láttunk a nagyközönség tájékoztatására felsorolni.

Ezzel a régen húzódo temetőrendezés ügye be volna fejezve, mert már csak

a temetőbizottságon mulik, hogy a temetőterületet parcelláztassa, a községi előljáráson pedig, hogy a temetőhöz szolgáló utcákat járható állapotba helyezze.

Ő Felsege születésnapja.

Koronás királyunk születésének 66-ik évfordulóját Ujpest községben is melto módon ünnepelték meg. 66 év nagy idő egy ember életében s azt betölteni nepeinek szeretetében csak keves uralkodónak adatott. De ketszerezesen nagy ünnep ez nekünk a millennium megünneplésének eeben, amidőn volt alkalmunk látni és tapasztalni, hogy szeretett uralkodónk mennyire emelte és előmozdította ezereves fennállásunk ünnepélyeit részint személyes jelenlétével részint az ő legmagasabb hozzájárulásával letesített törvények és egyéb intézkedések által. Adja a magyarok Istene, hogy minél számosabb éven keresztül ünnepelhesük meg e napot, hogy a közte és a nemzet között fennálló szeretet soha meg ne változzon s hogy az ő bölcs kormányzása alatt szeretett hazánk továbbra is viruljon es gyarapodjék.

Az egyes ünnepélyek lefolyásáról a következőket közöljük:

A róm. kath. templomban

delelőtt 9 órakor ünnepélyes nagy mise volt, melyet fől. Illek Vince plebános vezetett megfelelő segédlettel. A mise után szent beszédet tartott Hirling József, melyben uraikodónk erényeit és vallásosságát emelte ki s tartalmas imával zárta azt be.

Az istentiszteleten részt vett a községi előljárási képviselőben Lindt János bíró, Kuthy István előljáró, azonkívül a r. kath. egyháztanács tagjai élükön Karpáti József egyháztanácsi elnökkel, több testület és egyesület.

Az izraelita imaházban

szintén nagyszámu közönség jelenlétében tartatott meg a hálaadó istentisztelet delelőtt 11 órakor. Az imaház belseje ki volt világítva. Weisz főkántor vezetése mellett az énekkar adott elő több vallásos éneket, melynek vezérelve Dr. Venetianer Lajos főrabbi lépett a szövekre és határos szavakban esetele a mai ünnep jelentőségét; utána pedig imát mondott. Részt vett az istentiszteleten a községi előljárási több tagja is Lindt János bíró vezetése alatt. Ugyszintén az izraelita hitközség képviselőtestületének számos tagja Weisz Mor elnökkel.

A református templomban

Mady Lajos reform. lelkész tartott imát, melyen az egyháztanács több tagja is jelen volt.

Az evangélikus templomban

Geduly Lajos lelkész imádkozott Ó Felsegeért.

Az „Ujpesti polgári kör”-ben

hol a hetenként rendszeren tartatni szokott »Zammhalten-társaság« vacsora-estélyt rendez, szintén nagy fényvel ünnepelték meg Ó Felsege születésnapját. Az első fogás után Ullerich Gyula fővárosi polg. iskolai igazgató es a polgári körnek derek elnöke hazafias szellemben es mely erzéssel átgondolt felköszöntőben éltette Ó Felseget I. Ferencz Józsefet, mint Magyarország legalkotmányosabb királyát, valamint az egész királyi családot. A felköszöntőt a nagy számban jelen voltak állva hallgatták végig.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy Wolfner Nandor helybeli gyáros, nagyiparos es a gödöllői kerületnek országgyűlési képviselő-jelöltje, Kolozsvary Gyula ker. kapitány kíséretében szintén megjelent az ünnepélyen, a hol ugy az elnök, mint az összes jelenlevők részéről a legnagyobb ovaczióban részesült.

KÖZSEGI ÜGYEK.

— A temető-bizottság f. hó 19-én gyűlésezett, a melyen a temető-sabályrendelet életbeéltetésére vonatkozó intézkedéseket beszéltek meg s a temetőőri teendők teljesítésével Petro r. kath. temetőőrt bízták meg ideiglenesen. Elhatározták továbbá, hogy a temetőt mernőkkel felmeretik es parcellákra osztják.

— A község-házat tatarozzák kívül-belül. A hivatalos helyiségeket, melyek már nagyon piszkosak, füstösök voltak újra festik. Ideje volna már az új község-ház felépítéséről gondoskodni, mert mindinkább bizonyul, hogy a régi a czelnak sehogysen felel meg. Az ilyen földözások meg ideiglenesen sem teszik jobba a helyzetet.

— A főt. kövezési munkálatai a befejezéshez közelednek. A jövő heten fogja azt a vállalkozótól egy bizottság átvenni. A villamos-vasút is nemsokára megindul s így lesz Ujpestnek egy csinos utja, a melynek neve is a millennium emlékeire megváltozik, mert »Arpad-ut«-nak keresztelte a képviselőtestület.

— A község képviselőtestülete f. hó 14-én tartotta rendes közgyűlést. A gyűlés azzal ütött el a közönséges gyűlésektől, hogy a képviselők jóval többen jelentek meg mint ren-

— Nem, edes papom, köszönöm, már nem.

Nagyon mértékletes ember, keveset iszik, keveset eszik, ambar torkig lehetne ennie, innia, mert Vámoson mindenféle hívogatják ebédre, vacsorára, főkép ha vendég van valamelyik háznál, a mikor nagy dícsőségére szolgál az a ház urnak meg a háziasszonynak, hogy báró is ül az asztalnál.

Néha a háziasszony erővel bedug a zsebébe egy csomó szalon-cukorkát vagy egy szép narancsot. Azt háza viszi a könyvkötő gyerekeinek, akiknek a házában lakik. Ha a plebános vagy Borberek egy pár palack finom visontait vagy neszimelyi aszút küldenek, avval mindig a könyvkötőnek kedveskedik. Az asszonynak virágot is hoz a Borberek kertjéből, a legnagyobbik fiúnak pedig olvasni könyveket a kaszinóból.

Az egész háznép szereti s ki nem ereszténé a világot sem, ambar minden esztendőben el akar költözködni.

— Azt a csufot már csak nem eszeleksi rajtnak a méltóságos báró? — tiltakozik a könyvkötő.

Aztán a felesége kezd rá:

— Hal itt hagyná a méltóságos ur ezeket a szegény gyerekeket, a kik ugy szeretik?

A nagy keresre a báró aztán megmarad, csak az az aggodalma, hogy nagyon fölszaporodik a házber.

— Hát hagy szaporodjék, annál jobb. — felel a könyvkötő, a ki jómódu ember s nem szorult rá, hogy azért a két szobácskáért ott hátul az udvarba pontosan megkapja a házbért.

Ugy sem venné azt ki más. Vagy ha kivenné, ki tudja, mifele rogyos szemét nép.

Mig így az egész város ludja, hogy nála lakik a báró s becsülte van az egész városban.

Dehán 5 óra felé a báró a kaszinóba megy. Akármilyen az idő, zuzmaras hideg vagy égető meleg, zivataros, szeles, esős, olyankor mindig látják a Vámosiak, hogy igyekszik a kaszinó felé.

Ott várja egy kis társaság, a legelőkelőbbek: az alispán, a polgármester, a törvényszéki elnök. Négyesbe leülnek tarokkozni s mindig az a vege, hogy a báró nyer egy par hatost, néha egy forintot, kettőt is.

— Bannulatos szerencseje van a méltóságos báró urnak. — fejezi ki meletét a polgármester.

A törvényszéki elnök, a ki finom gavaller, ugyanazon a neveten van. Csak az alispán bakafantokodik. Neki az a neze, hogy szörnyű bután játszik a polgármester is meg a törvényszéki elnök is. Hiszen ilyen játék mellett el kell vesztetni az embernek, ha a legjobb kartját kapja is a kezébe. Az ilyen partnerek nem érdemelnek egyebet mint azt, hogy ágyba töltsék őket s kilőjék. Egyebre nem valók.

— A ki még a huszonegyesét is oly könnyen elhagyja fogni, az menjen a pokolba.

De a törvényszéki elnök s a polgármester tovább is csak ugy játszanak, azzal a gyöngéd diskret kimelettel s hagyják nyerni ő méltóságát.

Abbol a néhány hatosból olykor-olykor elkölt ugyan ő méltósága kettőt harmat, ha nincs meghiva sehová vacsorára, a mi ritkaság. Többet azonban nem költ; egy kis pörkölt vagy egy pár tormástírsli, es egy pohár sör teljesen elég.

Kínalgtják ugyan Badosy, Kekedy, Grosz, a szájas ügyvedek, a kik ott vacsorálnak a söresarnokban.

— Ide tessék telepedni közenk.

S hozatának neki vacsorát, bort, fizetni akarnának erte; de a báró következetesen visszautasít minden affle bizalmaskodást.

Ölthon berakja a penzt egy skatulyába, melyben hajdan, valamikor huszonöt évvel ezelőtt czukrozott gyümölcs volt — egy kucseb-r kosárban.

S eszebe jut az az este, mikor egy majálison egy szép fiatal leányval együtt fogyasztották el annak a skatulyának a tartalmát, nagy nevetés es sugdosás közt, megelévezve, egy darabot vett a leány magának, egyet a fiatal ember szájába dugott.

Mert akkor meg karesu ifju volt ő méltósága, nem ilyen megöszült, elhízott ven ember. Reg ebult idő, melyből csak ez az üres skatulya marad emlékül, a mben most a penzeeskéjét tartogatja.

Hej, ha akkor akarta volna, csak egy szót kellett volna szólma s az a szép nagy emeltes ház a piacon meg a többi hozzá való vagyyon most Borberek Imre helyett az öve lehetne. Most nem kuczorogna itt ebben a kis udvari szobában, hanem abban a fényes lakásban ülhetne, saját fogatán kocsihatna s a helyett, hogy Borberek Imre hívja meg őt ebédre, ő hihatna meg Borberekyt.

De egy vasarus leányát csak nem vehette el. Azt nem tehette.

Tudja, hogy vannak magnások, a kik megcselekszenek effelet, de ő tisztán megőrizte családjának nevet, tisztán, folt nélkül.

desen szoktak, láttunk egyes alakokat, akik csak heves választási aktusoknál csatlakoztak a zöld asztalhoz, hogy mi volt ennek az oka csakhamar megtudtuk, mert a tárgysorozat 3-ik pontja után még a szokottnál is jobban kiürült a tárgyalási terem.

Az a tárgy, a mely a képviselők ilyen nagy számát hozta össze, a megyeri részen felállítandó gyógytár kérdése volt, a mit is heves vita után 27 szóval 5 ellen el is fogadtak és egyuttal elhatározottak, hogy a község kérelmez a belügyminiszteriumnál, hogy ezen gyógytár jogát Hédervári Hugó községünk szülöttjének adományozza. Az ezutáni tárgysorozat következőkben nyert gyors elintézet. A szekesfővárosi főkapitány azon rendelkezése ellen, hogy a berház-tulajdonos lakóit köteles nyilvántartani a képviselőtestület, Zsoldos ellenkező véleménye dacára a jogorvoslas keresését határozta.

Az árveház építése felett f. évi szeptember 15-ére össze hívandó közgyűlés fog határozni.

Az építési szabályrendelet a minister által eszközölt módosításokkal kiegészítve a varmegye törvényhatóságához fog felterjeszteni.

Dr. Zsolnay Jenő t. ügyész részére ügyvédi tisztelet díj czimén 100 frt. szavaztatott meg.

Csepesanyi Bela és erdektarsai, csatornázás iránti kérelme alap hiányában elutasított.

Szabó Imre, Bauer Frigyes és Bodenser Terecz részére, a községi kötelekbe való felvétel kitalásba helyeztetett.

Közig. jegyző előterjesztésére a tisztviselők részére a lakbért pótló szokásos segély szavaztatott meg, a f. év II-ik felére s vegre Geduly Lajos indítványára elhatározta a képviselőtestület, hogy Bolla János polg. iskola felállításánál nevezett miut uttörő működött, támogatni fogja azon társadalmi mozgalmat a mely nevezett tanítónak, igazgatóvá való kinevezését kérelmezi a ministeriumnál.

Ujpesti állami anyakönyvvezetői adatok.

Születések száma az elmúlt héten 28. Halálozások száma az elmúlt héten 13.

Házasságkötések.

Ma vasárnap augusztus 23-án.

Wohland János és Grolmusz Katalin, Karó Sándor és Botló Mária, Frídrich Imre és Kovalesik Agnes, Bauer Dénes és Apler Katalin, Sohí Ferenc és Pischel Anna, Gázso József és Erdélyi Zsuzsanna, Láng Jakab és Weszelovszki Mária, Magera Daniel és Piss Katalin.

Csütörtökön augusztus 27-én

Weisz Vilmos és Deutsch Rozs, Priviltzer Janos és Schniezer Julia, Krista István és Tiborecz Rezsia, Glosz Károly és Khul Gizella, Musitz Istvan és Vavék Mária.

Rákospalotai állami anyakönyvvezetői adatok.

Születések száma a múlt héten 22. Halálozások száma a múlt héten 17. Házasságkötések száma a múlt héten 8.

HIREK.

— **A m. kir. posta- és távirat-igazgatóság** a nagyközönség tájékoztatásul következő értesítést boesajtotta közre: Az ezredéves orsz. kiállítás alkalmából a magyar posta oly 2 kros (külföldi forgalomra 5 kros) levelező-lapokat boesátolt forgalomba, melyek az irasbeli közlésre szánt oldalon kepekkel vannak ellátva. E kepek részint az ezredéves kiállításból, részint a magyar történelmből vetettek, részint pedig a magyar korona államterületének egyes tájkepeit és a főváros egyes középületeit tüntetik fel. Jelenleg a következő kepekkel ellátott levelező-lapok kaphatók: 1. Budapesti színházak. 2. Arpad a vezerekkel. 3. Ferencz Jozsef-ter és az Akademia. 4. Pozsony, Devény. 5. Nemzeti muzeum. 6. Visegrád, Esztergom. 7. Az ezredéves orsz. kiállítás történelmi létesítményeinek épületei. 8. Szt. Istvánnapi körmenet. 9. Moriamur pro rege nostro Maria Theresia. 10. Ferencz József király koronázása. 11. Hunyadi János. 12. Rákóczy Ferencz bevonulása Munkácsra.

13. Fiumei kikötő. 14. Ezredéves orsz. kiállítás: Magyar-utca és a templom. 15. Herkules-fürdő. 16. A régi magyar vallásból a falos. 17. Aratási jelenet Nógrádvármegyében. 18. Ezredéves orsz. kiállítás: I. főbejarat, II. főbejarat. 19. Budapest: Múcsarnok. 20. Ezredéves orsz. kiállítás: Iparearnok. 21. Az új országház. 22. Beczkó, Trenesés, Sztrecsnó. Legközelebb még a következő kepekkel ellátott levelező-lapok boesátlatnak forgalomba: 1. Balaton vidéke. 2. Ezredéves orsz. kiállítás: a »Renaissance«-udvar. 3. Szt. Asztrik atnyujlja a koronát Szt. Istvánnak. 4. Mátyás királyla való kikiállása. 5. Nagy Lajos. 6. Huszártoborzó. 7. Ezredéves orsz. kiállítás: a közlekedési csarnok és a gépesarnok. 8. Budapesti lakpepe.

— **Vigszínház.** A nyugati pályaudvar közelében a Lipót-köruton egy tetszetős, díszes, szabadonálló épület emelkedik, mely az arrajáróknak első tekintetre szembeötlő barokk stílusával és cirádaival, díszes homlokzatával. Ez az épület a vigszínház, a mely hivatva van a vig muzsát szolgálni. A színház a modern követelményeknek megfelelően van építve és neoztere igen sikerült, melyített zenekarral, villamos világítással, minden helyről jól látható színpaddal és meglehetősen akusztikával bir. Személyzete is jól össze van válogatva, eddig előadott darabjai pompásak s így mindig felt háza van. Az ujpestiek közül is sokan járnak bele, mert közel van, a közlekedés gyors s az előadás végeztével akár az egyik, akár a másik villamos néhány perc alatt hazaröpi az embert. Most ismét cassadarabja van a »Béni bácsi« Beöthy László bohozata, a mely állandóan nagy közönséget vonz a színházba, s a melyben különösen a czimszerep személyesítője Szathmáry válik ki pompás humorával és alakításával. Ajánljuk is az ujpestieknek, hogy e darabot nézzék meg. Megjegyezzük, hogy a vigszínházba szóló jegyeket Ujpesten is meg lehet váltani özv. Müllerné dohánytözsdejében a fúton.

— **Ujpest község előjárósága** a következő hirdetményt boesajtotta közre: Vác felsőjárású főszolgabíró urnak 10211.96. szám alatt kelt rendelete folytán az 1888. évi VII. t. cz. 188. §-a és a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak e tekintetben 40000. szám alatt kiadott magas rendelete értelmében Ujpest községre az ebzárlat f. év szeptember hó 17-ig bezárólag elrendeltetett. Ennélfogva felhivatik Ujpest község közönsége, miszerint a zárlat ideje alatt mindenki kutyáját zár alatt és megkötve tartsa, utczára csakis marás ellen biztos szájkosárral porazon vezethető. Azon kutyák, melyek ezen tilalom dacára szabadon járnak, ki fognak irtatni és ezen tilalom áthágására a tulajdonosok a legszigorubbán fognak büntettetni.

— **Értesítés.** Az Ujpesti fakaré- és segélyszövetkezet felszámoló-bizottsága f. évi ápril hó 12-én tartott közgyűlési határozata értelmében megkezdette működését és felkértek mindazok, kiknek az intézet iránt kötelezettségeik vannak, hogy ezt a peres eljárás kikerülése végett sürgősen rendezzék. Az intézet hivatalos helyisége a régi (Ujpest, Liliom-utca Keil-ház) Hivatalos órák f. évi aug. 25-től kezdve hetenként kedden és csütörtökön este 5-7 óráig.

— **Az első ujpesti általános timarsegedek szakegylete** saját alapja javára vasárnap, 1896. évi szeptember hó 20-án az egyleti helyiségben (váci ut 19. sz.) táncszal és zónapostálával egybekötött szüreti ünnepélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget lapunk útján meghívja. Az ünnepély kezdete delután 4 órakor, tánc kezdete este 8 órakor. A zenét egy külön nemzeti zenekar fogja eszközölni. Csatládjegy 60 kr., a penztárnál 80 kr. Személyjegy 30 kr., a penztárnál 40 kr. Jegyek kaphatók a rendező-bizottság tagjainál. Jó ötelekről, valamint kitűnő italokról gondoskodva léend. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély rákövetkező vasárnap tartatik meg.

— **Magyar ifjak haladási köre** a ezime annak az egyletnek, mely Halász György fardozása folytán jött létre és f. hó 23-án, vasárnap delután 3 órakor fogja alakuló közgyűlést tartani a Schaffer-fele veudeglő helyiségben. Ez új egylet ezolja tagjainak szellemi művelődése, valamint a jötekonyság gyakorlása leend.

— **Az »Ujpesti közművelődési kör«** f. évi augusztus hó 22-én (szombaton)saját helyiségeiben nyári házi estélyt rendezett, mely alkalommal Királfly Pál ur, amerikai magyar hirlapíró, ki Chicagoból Budapestre az utat fogadásból gyalog tette meg, utielelményeiről humoros felolvasást tart. Az estélyről jövő számunkban bővebbet.

— **Gázrobbanas.** Vetkes hanyagságnak lett majdnem végzetes következménye Follát Jakab nagykereskedő főuti üzletében. Az eset a következő. Follát Jakab Hlavatsek István renovált házába helyezte át az üzletét és kedd este meg is kezdte az üzleti berendezés áthordását. Ugyanekkor küldötte ki a gázgyár szerelőjét, hogy az ott szükséges munkákat elvégezze. A szerelő az üzletben elvégzett mindent, de az üzlethez tartozó s vele közlekedő mellekheységben elfelejtette a gázcső nyílását bedugaszolni. Így, míg az üzletben égett a gáz, a mellekheységben nagy mennyiségben ömlött ki az a nyitott esővön. Éjfel tájban vettek észre az erős gázömlést és Follát az éppen ott dolgozó festőjével a nyílást betömte. Ennek megtörténte után pedig, mint-hogy az ajtó és ablakok nyitva voltak, egész gyanutlanul, égő gyufával kezében ment a létrán fel, hogy a szokásos módon az esetleges nyílást észrevegye a kiömlő gáz sugar meggyuladásával. Arra azonban nem számított, hogy az ajtó és ablakok szemöldök faja felett egész a mennyezetig meg nagy darab hely volt, hol a levegőnél könnyebb gáz összelömrölvé nem vitelt ki a léghuzamtól. A mint tehát oly magasra ért, hol a gáz már elég sűrű volt, az egész tömeg egyszerre meggyuladt. Valóban isten csodája, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. A meggyuladt gáz Follát arcát és kezét összeégetve, őt ledobta a létráról, a festőt az üzletbe hajította. A nyitva álló ajtó egyik szárnyát pozdorjává törté és átdobta a fút másik oldalára. Follát neje és anyosa Hlavatsekne, azonkívül egy asztalos és a kézi szolga voltak az üzletben, kik szerencsésjökre nem állottak a két ajtó között és így őket semmi baj nem érte. De mi történt volna, ha ninesenek nyitva az ajtók és ablakok, ha valaki véletlenül a romboló gáz útjában állt? A robbanas valószínűleg szétvetette volna a házat összes bentlevőivel együtt. Hogy ki a hibás, az iránt a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Az »Ujpesti Iparosifjak köre«** f. hó 15-én mükedvelői előadással egybekötött táncvígalmat rendezett. (Ugylátszik a rendezők nem számítottak oly nagy közönségre, mert a közönség szaporodásával az első sor ele meg vagy 5-6 sor széket állítottak). A darab megválasztásánál sem jartak el helyesen. Színre került ugyanis Abonyi Lajos »A betyár kendője« című népsziműve. A darabok megválasztásánál a mükedvelői ifjuság keveset szokott törödni, rendszeren azt adván elő, a mi épen keznel van, a mit könnyen megszerezhettek. Pedig ez nagy hiba. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a közönség mükedvelőktől nem dramai népsziművet, mint épen a »Betyár kendője«, hanem vigjátékokat, bohozatokat vár. Bebizonyította ezt tavaly a »Goldstein Számi«, melylyel a közönség alig tudott betelni és a melyet közkívánatra másodsor is adtak. Különbben a szereplők ezuttal igyekeztek nehez helyöket megállani és a darabnak az összhangot megadni. A két fő női szerep Sternthal Ilonka (Zsófi) és Neumann Debora (Örzi) k. a játszotta meglehetősen csinnal és érzéssel. Sternthal Ilonka szép énekevel zajos elismerést aratott. Zsidlay Ernő (Bandi) külső megjelenése és erőteljes mozdulatai egészen megfelelték a betyár szerepnek, Eichenwald Samu (Ragyás futó betyár) erős bariton hangon énekelte a szép magyar nótákat. A közönség sokszor meglapsolta, nemkülönbben Bercezel Lászlót (Ondry Kovács, Nagy Ferencz) komikus alakításáért és ügyes játékáért. Helyrevaló menyecske volt Szlavay Margilka (Buriné), ki nyugodt olthoniassággal játszott. Erőkenyen adta az anya szerepét Eichenwald Juliska (Boris asszony). Kivalottak még: Gyománt Aladár (csepű), Brunauer Gyula (Kacszin), nemkülönbben Heletya Lenke (özv. Onódyne) és Hahn Ármán (Onódy unokája). Az előadást kedélyes táncmulatság követte. Az első negyest 80 pár táncolta.

— **Andrássy Miklós** főlti csendőrörspáncsnokot — ki annak idején Ujpest és Rákospalota községekben is sikeresen működött a közrend fentartásában — megerdemelt kitüntetés érte a napokban. Ő Felsege ugyanis a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki szolgálatainak jutalmául, melyet Budapesten a csendőrlaktanyában tűztek a kitüntetett mellére szép ünnepély kíséretében. A megerdemelt kitüntetéshez gratulálunk!

NYILTTÉR.*

Várady Károly dr. orsz. képviselő urnak.

Eddig azt hittem, hogy a képviselők, ha inyükre nem való cikkel megtámadtatnak, két embert küldenek a lap felelős szerkesztőjéhez és provokálják. Ezt legalább lovagias emberek így szokták elintézni. Ön pedig a helyett, hogy 24 óra alatt két embert küldött volna a lap felelős szerkesztőjéhez, a ki fel volt hatalmazva abban az esetben a cikk szerzőjét megnevezni, egy heti késés után goromba nyilatkozattal felelt, kivánván azt, hogy a cikk írója önnél bemutatkozzék.

Én nem félek magamat bemutatni, mert van annyi tisztességtudásom, hogy a mai civilizált viszonyok közt miként kell a társadalmi követelményeknek megfelelni.

Miután azonban én gorombáskodni nem akarok és mindenkivel szemben csak a tisztességes harczot szoktam felvenni, az ügy és a párt érdekében, a melyet jobban becsülök, mint ön, 8—10 napig diskretnak kell maradnom. Azután pedig elő fog rukkolni a kerület teljes és nagyobbik részét képező Kossuth-párt és akkor mint annak lelkes támogatója, meg fogom magamat ismertetni, lehet, hogy önnek ez a bemutatkozás talán nem is fog tetszeni.

Ennyit tartottam szükségesnek az

(* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

ön és éhes lapjában közzétett nyilatkozatára, nem akarom mondani főrmédvényére, válaszolni.

A viszontlátásig:

Egy függetlenségi Kossuth-párti.

Szerkesztői üzenetek.

— **Casinók, egyletek, körök, intézetek.** Önök aprehendálnak, hogy az önök által rendezett hangversenyek, felolvasások, színelőadások és táncmulatságokról vagy éppen nem vagy hiányos tudósításokat hozunk. Ennek legtermészetesebb oka abban rejlik, hogy önök a szerkesztőséget meg sem hívják vagy ha meghívják is elfelejtik a tiszteletjegyet csatolni. Nekünk pedig annyi jövedelmünk nincs, hogy a frakknak és klakknak vásárlási költségein kívül még a beletpi díjakat is fizessük s így a tudósítást vagy éppen nem vagy csak — nagyobb

részt eltagult és részrehajló jelen volt szívessegeiből kapjuk, tehát közvetlen megügyeles nélkül adjuk. Hogy helyes legyen a tudósítás, ezek után, azt hisszük, tudni fogják mit kell tenniük.

— **Tudósító.** Ha minden tudósítást mindenkinél tiszteletpéldányt adnánk, úgy alig akadna fizetéses olvasónk, így se fáradunk bele megszámni a lapunkba.

— **Függetlenségi.** A zokon vett „Ujpest becsülete” című cikket nem Kis Dezső írta.

Várady Károly országgyűlési képviselő urnak. A mennyiben a lapunk 16. számában közzétett „Ujpest becsülete” fejrútu cikk szerzője a beklüdt és ezen szám nyiltterében olvasható nyilatkozat szerint 8—10 napig inkognito kíván maradni a vele szemben ígértett tett diskretno folytan nevet ezidőszert elarúlnunk tilja a hírlapírói tisztesség. Hiszük, hogy a szerző jövő számban önmaga leleplezi inkognitóját, a mikor külföben már mi is felolva tartván magunkat a diskretno alul, a kérdéses cikk szerzőjét, ha ön hozzánk fárad, meg fogjuk nevezni.

Eladó telkek.

Az »Ujpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3—5 óra** közt a bank helyiségében Ujpest, főút 3. szám.

A közeli iskolaidény alkalmából

van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy:

iskolakönyvek- és iskolatáskák,

valamint mindennemű

író- rajz- és festőszerek

kifogástalan minőségben és feltűnő olcsó árakban csakis nálam kaphatók

Schön Bernát,

könyvkereskedő-, papir- és nyomtatványszállító főút 15.,
főközllet Károly- és templom-utca sarkán.